

**Plán péče
o
přírodní památku
Kamenný vrch u Křenova
na období
2021–2030**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	1
1.1 Základní identifikační údaje	1
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	1
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	1
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	2
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	2
1.6 Kategorie IUCN	2
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	3
1.8 Cíl ochrany	3
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	4
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	4
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	4
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	4
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	4
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	4
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	5
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	5
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	5
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	6
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	6
Žádné střety a kolize nejsou předpokládány.	6
3. Plán zásahů a opatření	7
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	7
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	7
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	8
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	8
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	8
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	9
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	9
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	9
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	9
4. Závěrečné údaje	10
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	10
4.2 Použité podklady a zdroje informací	10
4.3 Seznam používaných zkratk	10
4.4 Podklady pro plán péče zpracovala	11
5. Přílohy	12

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1353
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Kamenný vrch u Křenova
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Kokořínsko
číslo předpisu:	2/99
datum platnosti předpisu:	15. 3. 1999
datum účinnosti předpisu:	5. 4. 1999

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Liberecký
okres:	Česká Lípa
obec s rozšířenou působností:	Česká Lípa
obec s pověřeným obecním úřadem:	Doksy
obec:	Dubá
katastrální území:	Nedamov

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 702161, Nedamov

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
1011/1		lesní pozemek		30488	3939
Celkem					3939

*Výměra na základě geometrického plánu.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. Pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	0,3939			
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			nepłodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	0,3939			

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	CHKO Kokořínsko – Máchův kraj (III.
zóna)	
překryv s jiným typem ochrany:	CHOPAV Severočeská křída
mezinárodní statut ochrany:
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:
evropsky významná lokalita:	CZ0214013 Kokořínsko

1.6 Kategorie IUCN

III – přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Posláním přírodní památky je ochrana pískovcového skalního hřbetu se zajímavými tvary selektivního zvětrávání železitých poloh a inkrustací v pískovcích.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru	kód předmětu ochrany*
Kamenný vrch u Křenova	Krátký skalnatý hřbet směru VSV – ZJZ tvořený křemennými pískovci střední části jizerského souostroví (střední turon), místy prostoupenými železitým tmelem. V západní části dlouhé 28 m, široké 7 m a vysoké 12 m jsou vyvinuty mezoformy a mikroformy reliéfu, podmíněné mj. výskytem železitých inkrustací (římasy, desky, kamenné růže). Viklan o rozměrech 1,8 x 1,7 x 1,5 m se vychyluje při mírném tlaku asi o 5 cm. Sesuté pískovcové bloky a balvanité sutě dokládají působení mrazu v chladných obdobích pleistocénu.	Pískovcový skalní hřbet prosycený železitými sloučeninami s ukázkami selektivního zvětrávání.	a

1.8 Cíl ochrany

A. útvary neživé přírody

útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
Kamenný vrch u Křenova	Zachování relativně stabilního stavu skalního útvaru a jeho nejbližšího okolí	<ul style="list-style-type: none">• Skalní útvar setrvává ve stavu ovlivněném pouze přirozenou erozí• Na skalním útvaru se vyskytuje jen několik jedinců náletových dřevin do maximální výšky 2,5 m

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Vrcholová část kopce (382 m n. m.) s rozvětveným skalním hřbetem, který se nachází cca 300 m východně od osady Křenov a 3 km jihovýchodně od Dubé. Skalní útvar je ukryt ve vzrostlém lesním porostu. Nadmořská výška území je 360–382 m.

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Vrcholová část kopce (382 m n. m.) s rozvětveným proželezněným pískovcovým skalním hřbetem, který se nachází ve vzrostlém lesním porostu s výskytem borovice lesní (*Pinus sylvestris*), buku lesního (*Fagus sylvatica*), habru obecného (*Carpinus betulus*) a dubu zimního (*Quercus petraea*). Přímou na skalním útvaru se vyskytují náletové dřeviny – bez červený (*Sambucus racemosa*), bříza (*Betula* sp.), třešeň ptačí (*Prunus avium*), jeřáb ptačí pravý (*Sorbus aucuparia* subsp. *aucuparia*), rovněž zde najdeme zástupce mechů a lišejníků. Z živočichů se zde můžeme setkat převážně s bezobratlými a s druhy ptačí říše. Byl zde zaznamenán strakapoud velký středoevropský (*Dendrocopos major pinetorum*). Ze zvláště chráněných druhů je odtud známa užovka hladká (*Coronella austriaca*). Dle mapování biotopů se v této památce dílem vyskytují biotopy L3.1 Hercynské dubohabřiny a L7.3 Subkontinentální borové doubravy (Hladíková, 2008). Lokalita leží v povodí Liběchovky a Křenovského potoka. Území spadá z geomorfologického hlediska do Severočeské tabule – blíže do Polomených hor.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	silně ohrožený	zranitelný	nález 1999

* dle červených seznamů ČR (Chobot & Němec 2017)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Eroze skalního útvaru zapříčiněná deštěm, větrem a mrazem.

b) biotické disturbanční činitele

Náletové dřeviny vyrůstající ze skalnatého hřbetu zapříčiňují poškozování skalního útvaru.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Od roku 1976 je území chráněno jako součást chráněné krajinné oblasti. V roce 1991 bylo území vyhlášeno chráněným přírodním výtvozem a od roku 1999 je území chráněno coby přírodní památka. Zároveň je přírodní památka od roku 2005 součástí Evropsky významné

lokality Kokořínsko (CZ0214013). V roce 2014 došlo k novému vyhlášení chráněné krajinné oblasti Kokořínsko – Máchův kraj a spolu s tím i ke změnám v bližších ochranných podmínkách, které se dotýkají i předmětného území.

b) lesní hospodářství

Vzhledem k charakteru stanoviště (skály, sutě) zde však žádné intenzivní lesní hospodaření neprobíhá a i v blízké budoucnosti se zde bude pravděpodobně hospodařit tak, aby byly zajištěny především ochranné funkce lesa. K poškození skalních útvarů by mohlo dojít nevhodně provedenou těžbou, při níž by došlo k pádu kácených stromů na skálu.

c) rekreace a sport

V současné době je území často navštěvováno turisty. Nezodpovědní návštěvníci zde mohou způsobit poškození skalních útvarů (dosud však nebylo pozorováno).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Plán péče o CHKO Kokořínsko – Máchův kraj (2014 – 2023)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

Protože se jedná o malé ZCHÚ s jednoznačným managementem, není toto území dále členěno na dílčí plochy.

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj
Lesní hospodářský celek	LHC Dubá (kód 408 409)
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	0,3939 ha
Období platnosti LHP	2011–2020
Organizace lesního hospodářství	obec

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast: 18 – Severočeská pískovcová plošina a Český ráj				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
OK	kyselý (dubobukový) bor	BO 8, DB 1, BK 1, BŘ	0,2276	58,84
OZ	zakrslý reliktní bor	BO 9, BŘ 1, DB	0,1334	34,49
NE	neklasifikováno	---	0,0258	6,67
Celkem			0,3868	100 %

*Pokud se v rámci SLT vyskytují lesní typy s výrazně odlišnou přirozenou druhovou skladbou, je možno uvést i jednotlivé lesní typy.

Příloha:

M3 – Lesnická mapa typologická

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. útvary neživé přírody

útvary neživé přírody:	Kamenný vrch u Křenova	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Skalní útvar setrvává ve stavu ovlivněném pouze erozí	Krom eroze je skalní útvar ovlivněn také růstem náletových dřevin a sešlapem návštěvníků.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
Na skalním útvaru se vyskytuje jen několik jedinců náletových dřevin do maximální výšky 2,5 m	Na skalním útvaru se vyskytuje větší množství náletových dřevin. Odstranění náletových dřevin ze skalního útvaru v době platnosti předchozího plánu péče nebylo ve významné míře realizováno.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Žádné střety a kolize nejsou předpokládány.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	les ochranný	OK, OZ	pískovcový skalní hřbet
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
OK	BO 80, DB 10, BK 10, BŘ*		
OZ	BO 90, BŘ 10, DB		
Porostní typ			
borový			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
- (účelový výběr)			
Obmýtl		Obnovní doba	
130 – fyz. věk		nepřetržitá	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
vytvoření druhové skladby a prostorové výsadby odpovídající stanovišti			
Způsob obnovy a obnovní postup			
jednotlivým nebo skupinovým výběrem podpořit přirozenou obnovu, přirozenou obnovu možno doplnit vnesením chybějících dřevin v hloučcích nebo jednotlivě			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
jamková sadba, nepravidelný spon, min. podíl MZD PDS 5–15 %			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
OK	DB, BK	ochrana výsadeb proti zvěři	
OZ	DB		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
mezery do 0,04 ha nezalesňovat, podpora vtroušených nebo vzácných dřevin, výchova jen v nezbytném případě v mladších porostech, zdravotní výběr			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
jednotlivé souše je možno ponechat bez asanace			
Poznámka			
při kácení stromů nesmí dojít k poškození skal			

*BO – borovice, BK – buk, BŘ – bříza, DB – dub

Při provádění péče o lesy zde musí být dbáno na ochranu území s archeologickými nálezy, jak je uvedeno v § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči v platném znění. Toto upozornění se podle tohoto ustanovení týká i „jiné činnosti“, která by mohla ohrozit provádění archeologických výzkumů. Jinou činnost můžeme v tomto případě chápat i jako zemní zásahy spojené s péčí o les. Kamenný vrch u Křenova se nachází v archeologickém území II. kategorie (území, na němž dosud nebyl pozitivně prokázán výskyt archeologických nálezů, ale určité indicie mu nasvědčují, nebo byl zatím prokázán jen nespolehlivě; pravděpodobnost výskytu archeologických nálezů 51–100 %).

Přílohy:

M3 – Lesnická mapa typologická

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) útvary neživé přírody

Název	Stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	Doporučený zásah	Naléhavost	Termín provedení	Interval provádění
Kamenný vrch u Křenova	Pískovcový skalní hřbet prosycený železitými sloučeninami s ukázkami selektivního zvětrávání. Dlouhodobým cílem péče je zde udržení relativně stabilního stavu skalních útvarů.	Odstranění náletu z vlastních skalních útvarů a odstranění vzrostlých stromů z jejich bezprostřední blízkosti.	Zásah vhodný	říjen 2022 – březen 2023	1x za 10 let

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V případě lesní těžby nesmí dojít k poškození skal v přírodní památce ani v ochranném pásmu. Dlouhodobým cílem v lesních porostech by zde mělo být přiblížení se přirozené druhové skladbě včetně vhodné prostorové struktury.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Území je geodeticky zaměřeno. V terénu je řádně označeno hraničníky a pruhovým značením. V období platnosti plánu péče bude třeba obnovit pruhové značení a pravidelně kontrolovat stav hraničníků a informační tabule.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

-

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

-

c) ostatní

Při tvorbě nového LHP vytvořit z částí současných porostních skupin ležících v PP jednu samostatnou porostní skupinu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Žádné další upoutávání pozornosti na skalní útvar (krom stávajících informačních panelů) není žádoucí, aby nedošlo ke zvýšení návštěvnosti a tím k případnému poškození drobné morfologie skal.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Udržování stávajících naučných tabulí a cedulek na hraničních stojanech.
Možnost vedení geologických exkurzí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Jelikož je předmětem ochrany skalní útvar postačí jeho kontrola během návštěv garanta MZCHÚ. Vzhledem k povaze přírodní památky by ale bylo možno uvažovat o průzkumu výskytu bezobratlých.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Odstranění náletu ze skalních útvarů	cca 0,04 ha	1x	3200
Obnova pruhového značení	cca 300 m	1x	450
Údržba naučných tabulí a cedulek		2-3x	500
výměna naučných tabulí a cedulek		0-1x	10500
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			4150/14650

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Hranice geomorfologických jednotek na území ČR dle: MACKOVČIN, P. (ed.) et al. (2006). Mapy geomorfologického členění: Geomorfologické jednotky ČR 2005 Mapová příloha, s. 533-543. In: DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. (eds.) et al. Hory a nížiny: Zeměpisný lexikon ČR. Vydání II. Brno: AOPK ČR. 582 s., 1CD. ISBN 80-86064-99-9.; vrstva obsahuje jednoduché prvky (Singlepart Features); © Mackovčín P. (ed.) et al., 2006

CHYTRÝ, M. *Katalog biotopů České republiky: Habitat catalogue of the Czech Republic*. 2. vyd. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2010. ISBN 978-80-87457-03-0.

LHP Dubá

HLADÍKOVÁ, I. Závěrečná zpráva k aktualizaci mapování biotopů: okrsek CZ0917, 2008. – Ms., depon. in ÚSOP, AOPK ČR,

Nálezová databáze ochrany přírody

Rezervační kniha PP Kamenný vrch u Křenova – Depon. In Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

terénní zápisky P. Šámalová

4.3 Seznam používaných zkratk

AOPK ČR – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

BO – borovice

BK – buk

BŘ – bříza

DB – dub

CHKO – chráněná krajinná oblast

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

IUCN – International Union for Conservation of Nature

LHC – lesní hospodářský celek

LHP – lesní hospodářský plán

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

MZD PDS - meliorační a zpevňující dřeviny – přirozená dřevinná skladba

PP – přírodní památka

SLT – soubor lesních typů

VSV – ZJZ – východoseverovýchod – západojihozápad

ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4 Podklady pro plán péče zpracovala

AOPK ČR, Správa CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Fotografie: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Příloha F1 – Vybraná fotodokumentace

Proželezněný skalní útvar – detail